

Ο Walter Baily και η πραγματεία του “A BRIEF TREATISE TOUCHING THE PRESERVATION OF THE EIE SIGHT”

Γ. Μπαλανίκας

Περίληψη

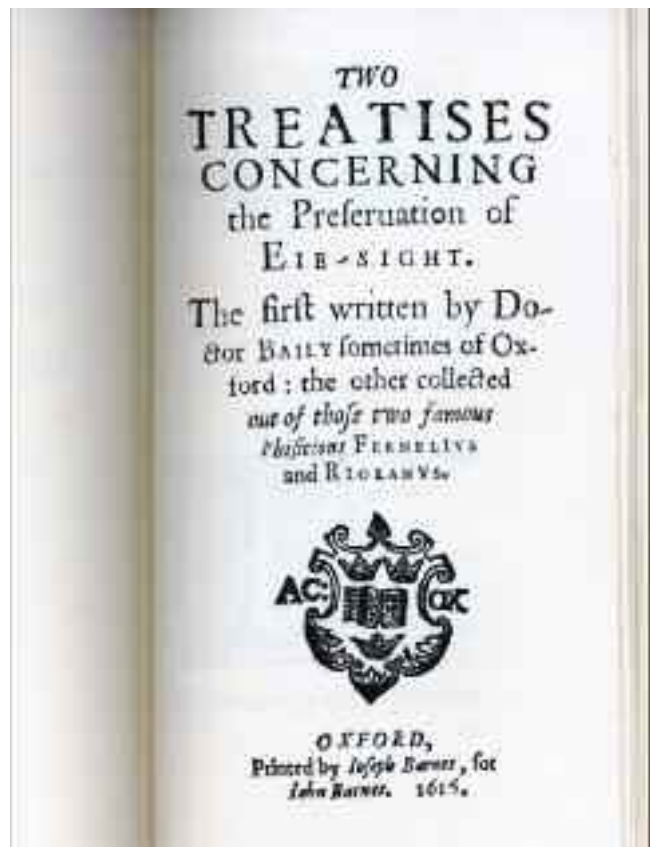
Το πρώτο πλήρες σύγγραμμα αφιερωμένο αποκλειστικά στην Οφθαλμολογία και γραμμένο εξαρχής στην Αγγλική ήταν το έργο του Walter Baily ‘A Brief Treatise Touching the Preservation of the Eie Sight’ Περιλαμβάνει τις παρατηρήσεις του συγγραφέα για τη διατήρηση της όρασης καθώς και τις ποικίλες διδαχές των Αράβων και άλλων αυθεντιών των μεσαιωνικών χρόνων.

Το βιβλίο εκδόθηκε το 1616 με τον τίτλο ‘Two Treatises Concerning the Preservation of Eie-Sight’ και περιλάμβανε ένα μεγάλο μέρος από τις περιγραφές των ασθενειών των οφθαλμών από τις εργασίες των Fernel και Riolan του πρεσβύτερου.

Λέξεις κλειδιά: πραγματεία, διατήρηση της όρασης, Άραβες ιατροί.

Α' Οφθαλμολογική κλινική ΑΠΘ, Νοσοκ. ΑΧΕΠΑ,
Θεσσαλονίκη

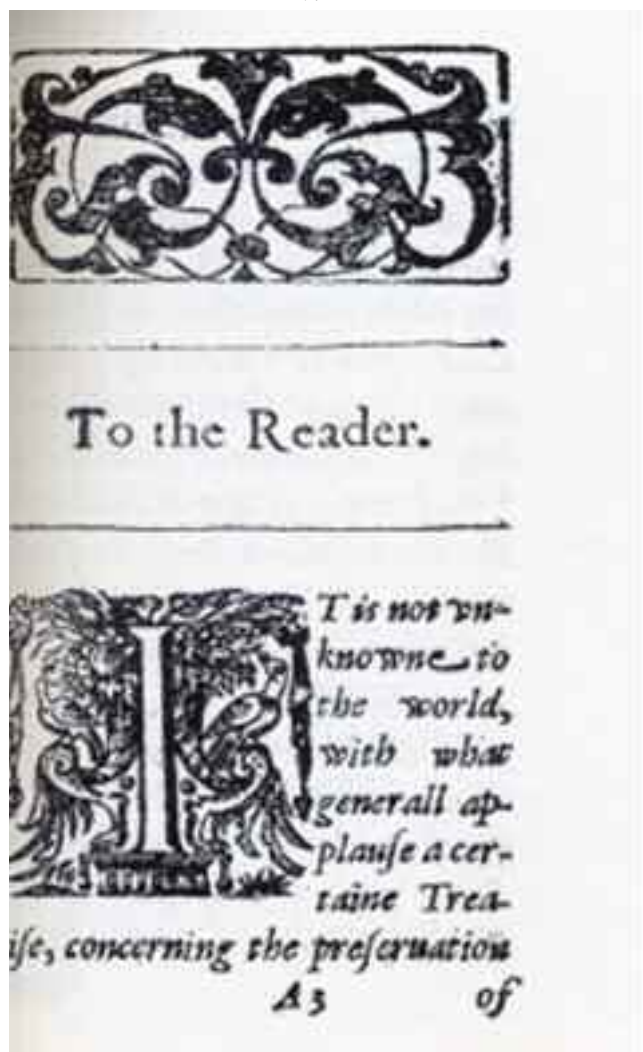
Corresponding author: Georgios Balanikas
e-mail: dioskouridis@yahoo.com

Εικ. 1: Η σελίδα των τίτλων του έργου του Dr. Baily, 1615.

Το πρώτο σύγγραμμα αφιερωμένο αποκλειστικά στην Οφθαλμολογία και γραμμένο στην Αγγλική ήταν του Walter Baily ‘A Briefe Treatise Touching the Preservation of the Eie-Sight’. Το έργο αυτό εκδόθηκε το 1616, 24 έτη μετά τον θάνατο του Walter Baily, με προσθήκες των διασήμων συναδέλφων του Fernelius και Riolanus.

Λίγα έχουν γίνει γνωστά για τον Dr. Walter Baily (Bayley) η προσωπικότητα του οποίου παρέμεινε άγνωστη ως την εποχή μας. Ότι γνωρίζουμε γι’ αυτόν προέρχεται από τον D’ Arcy Power και το κλασσικό έργο του ‘Ο Dr Walter Bayley και τα έργα του 1529-1592’

Εικ. 2: Η εισαγωγή στο έργο με προσφώνηση στον αναγνώστη

Στο σύγγραμμά του ο Bayley περιλαμβάνει κεφάλαια για την τοπική εφαρμογή σκευασμάτων κολλυρίων, κόμπεων, αλοιφών για την διατήρηση της όρασης κατά το

γήρας. Επίσης περιλαμβάνει κεφάλαια περιγράφοντας τη λήψη σκευασμάτων per os καθώς και τροφών για τον ίδιο σκοπό με οδηγίες και συνταγές παρασκευής των. Περιγράφει ακολούθως ασκήσεις του σώματος και του νου για τη διατήρηση καλής υγείας όλου του σώματος αλλά και της λειτουργίας της όρασης.

Ο Walter Baily περιλαμβάνει αρκετές παρατηρήσεις από την εμπειρία του, αλλά και τις επικρατούσες απόψεις και γνώσεις της εποχής του. Αυτές βασίζονται ιδίως στους Άραβες και στις αυθεντίες της μεσαιωνικής ιατρικής όπως εκφράστηκαν στα έργα των Ραζή, Αβικέννα και Arnaldus de Villonova*. Κάθε έργο αυτής της περιόδου επιβεβαιώνει την κυριαρχία των αντιλήψεων του Γαληνού, του Κέλσου και των επιγόνων τους, των Αράβων. Είναι αυτοί που μετέφεραν και μετάγγισαν την αρχαία ιατρική γνώση στον μεσαιωνικό κόσμο και προκάλεσαν την αναγεννησιακή έκρηξη του ανθρωπίνου πνεύματος, που είχε σαν επακόλουθο την σύγχρονη Ιατρική γνώση.¹⁻⁵

Εικ. 3-6: Ο Arnaldus de Villa Nova (1235-1311) του οποίου το έργο είχε ως πρότυπο ο W. Baily.

* Ο Arnaldus de Villa Nova (1235-1311) γεννήθηκε στη Valencia και σπούδασε Χημεία, Ιατρική και Φυσική καθώς και Αραβική φιλοσοφία. Έζησε πολλά χρόνια

στην αυλή των Αραγόνων και δίδαξε στην Ιατρική σχολή του πανεπιστήμιου Montpellier. Πέραν της άσκησης της Ιατρικής έγινε γνωστός και από τις μεταφράσεις έργων από τα Αραβικά όπως του Αβικέννα, του Γαληνού και του Qusta ibn Luca.

Εικ. 7: Το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου με τον ομώνυμο τίτλο

Ο Power σκιαγραφεί την εικόνα του Dr Baily: '...Νομίζω ότι η το ζήτημα του Dr Walter Bayley και των έργων του δείχνει πως ήταν ο χαρακτήρας των καλύτερων ιατρών μας την εποχή της πιο λαμπρής περιόδου της Αγγλικής ιστορίας των γραμμάτων. Ένας Wykehamist (απόφοιτος του Winchester College) και επαρχιώτης της Δύσης, που προέρχεται από μια μεγάλη και με επιρροή οικογένεια της οποίας τα μέλη για αρκετές γενιές διατήρησαν στενή σχέση με το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Η σχέση του με τις δυτικές κομητείες αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι όλα τα δοκίμια των έργων του δωρήθηκαν σε άτομα που είχαν σχέση με τις κομητείες Dorset και Wiltshire, οι δε απόγονοί του υπήρξαν μέλη της Οξφορδιανής οικογένειας. Ήταν καυστικός και παράφρασε το ρητό στο Winchester '...οι ερευνητές είναι χρυσοί, οι απόφοιτοι ασημένιοι και οι δάσκαλοι βαρείς...' Συγκέντρωσε και διαχειρίσθηκε με εξυπνάδα μεγάλα χρηματικά ποσά και μαζί με τον συγγενή του επελέγη από το Πανεπιστήμιο να εκπροσωπήσει το ιατρικό προσωπικό όταν η Βασίλισσα επεσκέφθη την Οξφόρδη. Η διατριβή του σχετικά με τα λουτρά στο Newnham αποδείχθηκε ότι διαπνεόταν από την αύρα της ηλικίας, έτσι ώστε εάν είχε ζήσει μεταγενέστερα θα μπορούσε να είναι ένας φαρμακοποιός και ένας ερευνητής ιατρός κλινώντας προς τη χημική πλευρά της ιατρικής.'

Πολλά που γνωρίζουμε για τον Baily προέρχονται από την ανεύρεση της διαθήκης του.⁶⁻¹⁰

Ήταν γιός του Henry Baily, έζησε στο Salisbury Court και η σύζυγός του Ann ήταν προβληματικό άτομο, προφανώς ως αποτέλεσμα κάποιας νοητικής διαταραχής. Ο Walter και η Ann είχαν δύο γιους και τέσσερις κόρες, ακόμη ο Baily είχε δύο αδελφούς και μια παντρεμένη αδελφή. Σπούδασε στο κολλέγιο του Winchester και εισήχθη στο New College στην Οξφόρδη το 1548. Εξελέγη ως Fellow το 1550 και αφιερώθηκε στη μελέτη της Ιατρικής. Παραιτήθηκε από το Fellowship το 1560, όταν παντρεύτηκε. Πήρε το πτυχίο της Ιατρικής το 1563. Δύο χρόνια αργότερα διαδέχθηκε τον Thomas Francis ως καθηγητής Ιατρικής της Α.Μ. της Βασίλισσας στην Οξφόρδη. Παρέμεινε στη θέση αυτή έως το 1582 όταν και παραιτήθηκε και τη θέση του πήρε ο γαμπρός του Anthony Aylworth. Το 1581 ο Baily ορίστηκε ως ο ιατρός στην υπηρεσία της βασίλισσας Ελισσάβετ. Περίπου την ίδια εποχή ο Baily εκλέχθηκε μέλος του Κολλεγίου των ιατρών του Λονδίνου και υπηρέτησε τον οργανισμό αυτό αξιωματούχος. Ο Dr Walter Baily πέθανε τον Μάρτιο του 1592 και ετάφη στο παρεκκλήσι του New College της Οξφόρδης.

Εικ. 8: Προτάσεις για φαρμακευτική αντιμετώπιση ασθενειών των οφθαλμών

Ο Baily εξέδωσε τρεις εργασίες κατά την διάρκεια της ζωής του: A Brief Treatise on the Eye, A Brief Discourse on the Baths at Newnham Regis to 1587 και A Short Discourse on Three Kinds of Pepper to 1588.

Εικ. 9, Συνταγή παρασκευής κολλυρίων καθώς και περιγραφή παθήσεων των οφθαλμών

Κάθε βιβλίο εκδόθηκε ιδιωτικά και χωρίς κάποιο όνομα συγγραφέα. Ο Dr Bayley μοίρασε τα αντίτυπα στους φίλους του ως πρωτοχρονιάτικα δώρα. Το κάθε αντίτυπο ήταν βιβλιοδετημένο με επιμέλεια και η προσφορά συνοδευόταν και από προσωπική χειρόγραφη αφιέρωση με την υπογραφή του δωρητή στο τέλος του προλόγου. Ο Power επισημαίνει ότι επειδή η έκδοση ήταν ιδιωτική, ήταν λίγα τα αντίτυπα, αν και προς το 1588 ο κύκλος του είχε μεγαλώσει αρκετά με συνέπεια τη δωρεά περισσότερων αντιτύπων στους φίλους του. Προφανώς ο Baily υπήρξε λάτρης των βιβλίων και γι' αυτό τα προτιμούσε ως δώρο. Το 1616 κυκλοφόρησε η έκδοση η οποία παρουσιάζεται στην εργασία αυτή. Ο Power παρουσιάζει το σύγγραμμα: ...Two treatises Concerning the Preservation of Eie-sight, η πρώτη γράφηκε από τον Doctor Bailey, από την Οξφόρδη και η δεύτερη από δύο διάσημους ιατρούς Fernelius και Riolanus από την Οξφόρδη επίσης. Τυπώθηκε από τον Joseph Barnes για τον ίδιο το 1616. Υπάρχουν αντίτυπα από την έκδοση αυτή στο Βρετανικό Μουσείο στη Bodleian βιβλιοθήκη, στο βασιλικό κολλέγιο των χειρουργών, στο βασιλικό κολλέγιο των ιατρών και στη βιβλιοθήκη της Βασιλικής Ιατρικής και Χειρουργικής εταιρείας...

Παρ' όλα αυτά το έργο του Baily υπήρξε πρωτοποριακό για την εποχή του για πολλούς λόγους. Ήταν το πρώτο σύγγραμμα αφιερωμένο αποκλειστικά στην Οφθαλμολογία, το πρώτο στην αγγλική γλώσσα και επίσης περιέλαβε και τις παρατηρήσεις δύο ακόμη διασημών ιατρών της εποχής όπως του Jean Fernel (Fernelius, 1497-1558) και του Jean Riolan (Riolanus,

1577-1657) πράγμα που από μόνο του αποτελούσε επιτυχία. Κορυφαίοι ιατροί σαν τον Dr Walter Bayle τίμησαν την Ιατρική επιστήμη και την επιστημονική πανεπιστημακή διδασκαλία.¹⁰⁻¹⁴

WALTER BAILY AND HIS ESSAY “A BRIEF TREATISE TOUCHING THE PRESERVATION OF THE EIE SIGHT”

G. Balanikas

A' Ophthalmologic Clinic of Aristotle University, AHEPA, Thessaloniki

Abstract

The first complete work devoted entirely to ophthalmology and written originally in English, was the book of Walter Baily 'A Brief Treatise Touching the Preservation of the Eie Sight'. This included the author's observations on the preservation of vision and a variety of teachings by the Arabs and other authorities of the medieval times.

The book was published in 1616 under the title 'Two Treatises Concerning the Preservation of Eie-Sight' and included a large part of the descriptions of eye diseases from the work of Fernel and Riolan the elder.

Key words: Bayley, Arnaldus de Villa Nova, Preservation of Eie-Sight.

REFERENCES

1. Daniel AM, David CG, Professors of Ophthalmology, Harvard Medical School, Introduction and Notes from the Editors in the series Classics in Ophthalmology.
2. Becker B, Catalog of the Bernard Becker, M.D. Collection in Ophthalmology. Compiled by Cristopher Hoolihan and Mark F. Weimer. Second Edition. St. Louis: Washington University School of Medicine Library, 1983.
3. Ekehorn G. “Sherrington's Fernel”. Acta Med Scand Suppl 1947; 187:1-56.
4. Garrison, F.H. An Introduction to the History of Medicine. New York: Philosophical Library, 1959.
5. Gordon, B.L. Medieval and Renaissance Medicine. New York: Philosophical Library, 1959.
6. Granit, R.”Jean Francois Fernel “In Dictionary of Scientific Biography, Vol IV. Edited by C.C. Gillispie, pp. 584-586.
7. Hirschberg J, ”The Renaissance of Ophthalmology in the Eighteenth Century” (Parts One & Two). The History of

Ophthalmology Volume 3. Translated by F. C. Blodi. Bonn: J. B. Wayenbourgh, 1984.

8. James, R.R. Studies in the History of Ophthalmology in England Prior the Year 1800. Cambridge: Cambridge University Press, 1933.

9. Major, R.H. A History of Medicine. Springfield, IL: Charles C. Thomas, 1954

10. Power, D' Arcy. Dr Walter Bayley and His Works (1529-1592) *Med. Chirur.Trans* 90 (1907): 415-454.

11. Sarton, G. Six Wings. Men of Science in the Renais-

sance. Bloomington, IN: Indiana University Press, 1957.

12. Shastid, T.H. The American Encyclopedia and Directory of Ophthalmology, Vol.7. Edited by C. A. Wood, Chicago: Cleveland Press, 1915, pp. 5656-57.

13. Sherrington. C. The Endeavor of Jean Fernel. Cambridge, Cambridge University Press, 1946.

14. Williams, T.L. and S. Winters. A Biographical Directory of Scientists. Second Edition. New York: Wiley, 1974.